

Sygn. akt I C 635/ 12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku - Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Beata Sokalska

Protokolant Paulina Szkutnik

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 r. w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa T. J.

przeciwko Skarbowi Państwa Lasy Państwowe - Nadleśnictwo J.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Skarbu Państwa Lasów Państwowych

- Nadleśnictwa J. na rzecz powoda T. J. kwotę 13.402,86 zł (trzynaście tysięcy czterysta dwa złote 86/100) z odsetkami od kwoty 11.906,30 zł od 2 marca 2012r. do dnia zapłaty i od kwoty 1.496,56 zł od 3 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej Skarbu Państwa Lasów Państwowych

- Nadleśnictwa J. na rzecz powoda T. J. kwotę 3.013,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 635/12

UZASADNIENIE

Powód T. J. domagał się w pozwie zasądzenia od pozwanego Nadleśnictwa J. kwoty 11.906,30 zł z odsetkami od 02.03.2012r.

W uzasadnieniu podał, że jest właścicielem gruntów rolnych położonych w N., obręb D., w tym m.in. działek nr (...), na których w 2011r. miał zasianą grykę. W uprawie tej wystąpiły szkody spowodowane przez dziki, sarny, jelenie. Szkodę powód zgłosił na piśmie Nadleśnictwu J., jako zarządcy obwodu łowieckiego.

W dniu 3.10.2011r. pozwana zawiadomiła powoda, że dnia następnego przeprowadzi oględziny jego upraw, w których zgłosił on szkodę. Powód poinformował pozwanego, że podany termin mu nie odpowiada mimo to doszło do oględzin i szacowania szkód, ale bez udziału powoda. Pismem z dnia 3.11.2011r. pozwana poinformowała powoda, że może odebrać w kasie Nadleśnictwa odszkodowanie w kwocie 2.458,90 zł, po udokumentowaniu swojego prawa do gruntu. Następnie pozwana przesała powodowi kopie protokołu szacowania szkód w uprawie gryki, według których w uprawie gryki pow. 2,75 ha zniszczenie na obszarze uszkodzonym wynosi 1,79 %, co dało powierzchnię zredukowaną 0,046 ha, natomiast w uprawie o powierzchni 11,06 ha przyjęto powierzchnię zredukowaną 1,73 h, łącznie przyznano odszkodowanie w kwocie 2.458,90 zł.

Ponieważ pozwana dokonała oszacowania szkód bez udziału powoda, ten zlecił dokonanie wyceny szkód rzeczoznawcy zawodowemu z zakresu rolnictwa T. S.. Według tych ustaleń, szkody wystąpiły na całym terenie uprawy o powierzchni 13 ha, łącznie powierzchnia zredukowana to 4,8 ha, wyliczony plon z jednego hektara to 2,07 t, szkoda wyliczona przez rzeczoznawcę to 14.392,20 zł. Powód przesłał tę opinię pozwanej i zażądał zapłaty odszkodowania w tej kwocie, jednakże ta podtrzymała swoje stanowisko i wypłaciła powodowi kwotę 2.456,14 zł wobec czego powód dochodzi dalszej kwoty 11.906,30 zł.

Strona pozwana SP- Nadleśnictwo J. wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podali, że bezsporne jest, że doszło do szkody w uprawie gryki u powoda. Pozwany przeprowadził likwidację szkody w uprawach powoda, a szkodę wyceniał rzeczoznawca zawodowy J. W., a zgodnie z tą wyceną szkoda wyniosła kwotę 2.458,90 zł, która to kwota została powodowi wypłacona. Jednocześnie pozwana zgłosiła szereg zastrzeżeń, co do oceny dokonanej przez T. S. i wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego.

W dniu 3.04.2013r. powód po otrzymaniu opinii biegłego rozszerzył żądanie pozwu o 1.496,56 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód T. J. był właścicielem uprawy gryki usytuowanej w granicach Obwodu Łowieckiego (dewizowego) pod Zarząd Nadleśnictwa w J.. Gryka uprawiana była na gruntach położonych w N. działka nr (...) w obrębie D., o łącznej powierzchni 13,63 ha.

(bezsporne);

W dniu 27.09.2011r. powód zgłosił szkodę do Nadleśnictwa J..

W dniu 4.10.2011r. pozwana dokonała oględzin i ostatecznego szacowania szkody, w toku oględzin stwierdzono, że szkoda została wyrządzona przez sarny, jelenie i dziki. Zniszczenia były zróżnicowane na obszarze całej uprawy na dwóch działkach o łącznej powierzchni 13,63 ha.

(dowód: protokół k. 15-16, zeznania świadka A. W. k. 149-150);

Przedstawiciel zarządu - pozwanej przyjął, że na działce o powierzchni 2,57 ha powierzchnia zredukowana wyniosła 0,046 ha i szkoda wynosi 179,90 zł, przy przyjęciu ryzyka własnego, ustalono, że odszkodowanie mu przysługuje, na działce o powierzchni 11,06 ha ustalono, 15,64 % zniszczeń przy powierzchni zredukowanej 1,73 ha ustalono kwotę odszkodowania 2.485,90 zł.

Przy oględzinach i szacunku szkody był obecny J. W., który miał na tę okoliczność zawartą umowę o dzieło, nie wykonywał zdjęć działek, pomiaru dokonał metodą przejścia w tzw. zakosy.

(dowód: zeznania św. J. W. k. 154-155);

W dniu 7.10.2011r. powołany przez powoda rzeczoznawca dr inż. T. S. (2) przeprowadził lustrację uprawy gryki u powoda, w celu ustalenia plonu z hektara metodą metryczną, po przeprowadzeniu pomiarów i obliczeniu obsady roślin oraz ilości orzeszków na roślinie. Rzeczoznawca w oparciu o przeprowadzone pomiary ustalił, że łączna powierzchnia zredukowana na obu działkach wynosiła 4,8 ha, że średnia ilość roślin na 1 m² wynosiła 252 sztuk. Z każdego pomiaru nasiona (orzeszki) tych roślin zostały oddzielone z łodygi, oczyszczone i przeważone. Zważone nasiona w dniu 7.10.2011r. ocenił w Laboratorium w Stacji Oceny Odmian w T. k/Z. na

Rolniczym (...) i uzyskał wilgotność powyższą

35 % w trzech powtórzeniach.

(dowód: karta 20 akt);

Rzeczoznawca ustalił też cenę skupu ziarna w firmie prowadzącej skup gryki (...) A. Ż., na 1.700 złotych za tonę.

W oparciu o powyższe pomiary T. S. obliczył należne odszkodowanie za szkodę na kwotę 14.392,20 zł.

(dowód: k. 21 akt);

T. S. podczas oględzin w dniu 7.10.2011r. uprawy gryki, stwierdził, że powierzchnia obu działek była w całości obsiana gryką, bez miejsc braku zasiewu lub wymoklik.

(dowód: zeznania T. S. k. 77, P. W. k.78);

W czasie dokonania ostatecznego szacowania szkód w uprawie gryki należało zastosować odpowiednie procedury umożliwiające właściwe określenie szkód. Procedura szacowania winna być przeprowadzona w sposób następujący:

1. ustalić powierzchnię całej uprawy gryki przez dokładny pomiar przyrządem mierniczym lub w inny sposób uzyskując rzeczywisty obszar uprawy
2. ustalić powierzchnię zniszczoną przez zwierzynę leśną, która powinna być odjęta od powierzchni całkowitej uprawy
3. sporządzić szkic uprawy z zaznaczeniem wymiarów powierzchni uszkodzonych, uwzględniając uszkodzenia gniazdowe, w aktach sądowych takiego szkicu nie ma
4. określić obsadę łądyg roślin gryki na powierzchni nieuszkodzonej poprzez liczenie łądyg na powierzchni 1m² w 5-10 powtórzeniach w miejscach reprezentatywnych i obliczenie teoretyczną wydajność poprzez ścięcie łądyg, wyłuskanie orzeszków (owoców gryki) które należy zważyć
5. określić obsadę łądyg gryki na powierzchni uszkodzonej (zniszczenia punktowe poprzez wyznaczenia poletek próbnych po przekątnej pola, metodą zakosów lub reprezentatywnych powierzchni. Napotkane powierzchnie zniszczeń gniazdowo mierzyć i przyjąć zniszczenie w 100%)
6. ustalić wydajność czyli plon metodą biometryczną
7. plon można również ustalić poprzez próbny zbiór nasion gryki kombajnem na określonej powierzchni nieuszkodzonej i uszkodzonej, ten sposób określenia plonu jest bardziej miarodajny

W przypadku szacowania szkód przez przedstawiciela zarządcy- nadleśnictwa przy ustalaniu wielkości powierzchni uszkodzonej przez zwierzynę leśną nie zastosowano powyższych procedur.

(dowód: opinia biegłego sądowego J. O. k. 100-101);

Biegły sądowy wyliczył ostateczną szkodę na 15.859 zł opierając się na ustaleniach rzeczoznawcy T. S.. Jednakże biegły ustalił różnicę w zbiorze gryki na skutek wyrządzonej szkody na 109,75 dt co pomnożone przez średnią cenę gryki wynoszącą 170 zł / dt dało kwotę 18,657,50 zł. Kwotę tę pomniejszono o 15 % nie poniesionych kosztów zbioru, transportu i przechowywania.

(dowód: opinia biegłego k. 103-14);

Sąd zważył

Ustawa z dnia 13 października 1995r. Prawo Łowieckie (Dz.U z 1995r. nr 147, póź. 713 ze zm.) ustanawia odrębny. Samodzielny reżim odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez zwierzęta żyjące w stanie wolnym, zasadniczo różny od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez zwierzę domowe lub udomowione (art. 431 k.c.), i to nie tylko od strony podmiotowej i przedmiotowej, ale także co do zasady. W ramach odpowiedzialności za szkodę łowiecką

egzoneracja podmiotu, któremu odpowiedzialność ta zostanie przypisana, jest wyłączona. Ma ona zatem charakter odpowiedzialności absolutnej typu gwarancyjnego, co czyni ją bliższą kodeksowej zasadzie ryzyka, w przeciwieństwie do zasady słuszości, właściwej w przypadku stosowania art. 431 k.c. W przypadku zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego jest ona wprawdzie ograniczona do szkód wyrządzonych przez 5 enumeratywnie wyliczonych gatunków zwierząt łownych w uprawach i płodach rolnych, lecz w tym zakresie istnieje bezwarunkowy obowiązek naprawienia szkody. Jest on związany z samym faktem prowadzenia gospodarki łowieckiej i powstaje niezależnie od kwestii winy osób odpowiedzialnych z ramienia zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego za prowadzenie tej gospodarki, a nawet niezależnie od tego, czy szkoda powstała w wyniku działania zgodnego z prawem czy też bezprawnego. Podstawową normę w tym względzie stanowi art. 46 pr.łow, który ustanawia odpowiedzialność dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, jeżeli:

- 1) szkoda wyrządzona została przez zwierzęta łowne, ale nie inne niż dziki, łosie, jelenie, daniela i samy,
- 2) szkoda nastąpiła w uprawach i płodach rolnych. Stąd też dla przypisania dzierżawcy odpowiedzialności za szkodę, wystarczającym jest wykazanie, że szkoda została wyrządzona przez zwierzęta łowne wymienione z cyt. wyżej przepisie oraz, że szkoda ta nastąpiła w uprawach i płodach rolnych. Sposób postępowania przy szacowaniu szkód w uprawach i płodach rolnych oraz wypłat odszkodowań za szkody reguluje zgodnie z przewidzianą w art. 49 pr. łów. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz.U. z 2002. nr 126. póź. 1081). Zgodnie z § 4 ust 1 cyt. rozporządzenia ostatecznemu szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe powstałe w wyniku uszkodzenia, zniszczenia uprawy lub płodów rolnych, W myśl ust. 5 i 6 § 4 tego rozporządzenia obliczenia rozmiaru szkody dokonuje się poprzez pomnożenie wielkości uszkodzonego obszaru uprawy i procentu jej zniszczenia (powierzchnia zredukowana) oraz ustalonego plonu. Zaś wysokość odszkodowania oblicza się, mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup - cenę rynkową, obowiązującą w okresie szacowania i rejonie występowania szkody, pomniejszoną o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania.

Spór pomiędzy stronami dotyczył sposobu szacowania szkody i ustalenia jej faktycznej wysokości.

Ustalenie wysokości szkody wyrządzonej przez zwierzynę łowną w uprawie gryki powoda wymagało - zdaniem Sądu - wiadomości specjalnych w rozumieniu art. 278 § 1 k.p. dlatego Sąd zgodnie z wnioskiem pozwanej - dopuścił dowód z opinii biegłego specjalisty do wyceny szkód rolnych i ogrodniczych.

Biegły przed wydaniem opinii zapoznał się z aktami sprawy, w tym ze stanowiskiem stron, opinią T. S., dokumentacją fotograficzną.

Biegły dokonując obliczenia wysokości odszkodowania w zasadzie oparł się na pomiarach metrycznych dokonanych przez rzeczoznawcę dr T. S. przyjmując za podstawę obliczeń ustaloną obsadę roślin na 1 m² oraz ilość orzeszków na 1 roślinę gryki. Jednocześnie biegły zakwestionował prawidłowość dokonanego przez rzeczoznawcę obliczenia plonu, wskazując, że przy ustaleniu wydajności, głównie należy korzystać z wielkości plonu uzyskanego podczas omiotu kombajnem czego T. S. nie dokonał.

W ocenie Sądu opinia biegłego w powołanym zakresie jest rzeczowa, spójna i logiczna. Zasadnie biegły przyjął za podstawę własnych ustaleń wyniki badań metrycznych dokonanych przez rzeczoznawcę powołanego przez powoda. Oczywistym przy tym jest, że opinia dr T. S. posiada wyłącznie walor dowodowy dokumentu prywatnego, jednakże nie bez znaczenia jest fakt, że dr inż. T. S. posiada kwalifikacje oraz wiedzę w zakresie szacowania szkód łowieckich, oraz że nie ma żadnych podstaw by zdyskwalifikować w całości wyniki dokonanych przez niego pomiarów metrycznych, zwłaszcza że pomiary dokonane przez przedstawiciela pozwanego oraz sposób wyliczenia szkody odbył się niezgodnie z procedurami obowiązującymi w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę powołane wyżej okoliczności, stwierdzić należy, iż poczynione przez biegłego ustalenia plonu gryki, dokonane z uwzględnieniem wyników metrycznych przeprowadzonych przez T. S. są rzetelne i prawidłowe, tym samym wyliczenie szkody przedstawione przez biegłego jest prawidłowe.

Zatem odszkodowanie za szkody poniesione przez powoda, zgodnie z wyliczeniem biegłego wynosi 15,859 zł, przyjmując, że pozwana wypłaciła powodowi 2.456,14 zł Sąd zasądził pozostałą część odszkodowania w wysokości 13.402,86 zł (15.859 zł - 2.456,14 zł), z odsetkami od 11.906,30 zł od 2.03.2012r. i 1.496,56 zł od 3.04.2013r. - zgodnie z żądaniem powoda.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając je od pozwanej na rzecz powoda na koszty składają się opłata 596 zł, 17 zł opłata od pełnomocnictwa i koszty zastępstwa w kwocie 2.400 zł liczone zgodnie z przepisami § 6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.